

Defensa de TFG i TFM a distància. Curs 2019-2020

La defensa de TFG i TFM del curs 2019-2020 s'ha de poder continuar fent amb normalitat mentre no es recuperi la possibilitat de fer-la en modalitat presencial. Així mateix, cal preveure que fins i tot en situació de normalitat alguns estudiants, sobretot de màster, no puguin desplaçar-se a Barcelona per defensar públicament el seu treball.

Per tal que la defensa dels TFG i TFM del curs 2019-2020 es pugui fer amb totes les garanties en modalitat no presencial, aquesta instrucció sintetitza el marc normatiu vigent i les recomanacions tecnològiques bàsiques tecnològiques per assegurar-ne el bon funcionament. Al final del document es proposen dos esquemes possibles per facilitar el desenvolupament de les defenses síncrones i asíncrones.

1. Marc normatiu

La defensa dels treballs de fi de grau i dels treballs de fi de màster està recollida en les diferents normatives que la regulen:

Treball de fi de grau: l'article 12 del [Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenament dels ensenyaments universitaris oficials](#) estableix que 3. *Aquests ensenyaments han de concloure amb l'elaboració i defensa d'un treball de fi de grau. 7. El treball de fi de grau ha de tenir un mínim de 6 crèdits i un màxim del 15,5 per cent del total dels crèdits del títol. S'ha de fer en la fase final del pla d'estudis i ha d'estar orientat a l'avaluació de competències associades al títol.*

Així mateix, cal tenir en compte que l'article 6.2 de la [Normativa reguladora del treball de fi de grau per als estudiants d'ensenyaments universitaris oficials \(Acord del Consell de Govern de 2 de març del 2011, modificat per Acord del Consell de Govern de 13 de juliol del 2011](#) estableix que *“El degà o degana o el director o directora de centre han de comunicar, amb una antelació mínima de set dies, la data i l'hora en què l'estudiant ha de defensar públicament el treball, que tindrà lloc preferiblement dins del termini fixat per als exàmens en el calendari acadèmic. La durada de la defensa ha d'estar recollida en la instrucció que regula el procediment d'organització dels treballs a què fa referència l'article 3”*

Treball de fi de màster universitari: l'article 10.3 de la [Normativa acadèmica de màster universitari](#) estableix que *“El màster universitari conclou amb l'elaboració i defensa pública d'un treball de fi de Màster”* i l'article 15.3 del [Reial Decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenament dels ensenyaments universitaris oficials](#), també estableix que *“Aquests ensenyaments han de concloure amb l'elaboració i defensa pública d'un treball de fi de màster, que ha de tenir entre 6 i 30 crèdits”*.

Així mateix, per a qualsevol acte de defensa de treballs cal tenir en compte les instruccions elaborades per la Secretaria General de la Universitat sobre [Orientacions per al desenvolupament de les reunions i l'adopció d'acords a distància dels Òrgans col·legiats a distància](#) i, de manera especial, amb relació a la participació efectiva en els debats i la possibilitat de defensar i de contrastar les posicions respectives.

2. Orientacions per a la gestió de les defenses

2.1. Consideracions sobre la publicitat de la defensa

L'acte de defensa en sessió pública (defensa pública de forma abreujada) forma part del principi general de la publicitat dels processos. Les defenses de TFM són públiques per defecte. Tot i això, que la defensa hagi de ser en sessió pública no obliga que hagi de ser necessàriament ni oral, ni presencial ni síncrona. Sí que cal, en canvi que s'articuli un procés de defensa, i no només de lliurament del treball. Així mateix, per [Acord del Consell de Govern de 20 de maig de 2020](#) el TFG ha de tenir defensa, però no és obligatori que sigui pública.

2.2. Actualització de les instruccions de degans i directors

Treballs de fi de grau: els degans i directors de centre han de vetllar perquè, d'acord amb les instruccions pròpies de cada centre relatives als TFG, les defenses es puguin fer de manera no presencial si cal i que es garanteixi en tot moment la qualitat de l'avaluació. Cada centre ha de determinar les característiques que tindrà la defensa dels TFG del curs 2019-2020 amb una addenda explícita a la instrucció del curs 2019-2020 que ha dictat cada degà o director. Aquesta addenda ha d'incloure el caràcter síncron o asíncron de les defenses, la forma com presentarà l'estudiant el treball i la manera com s'articularà l'acte de la defensa.

Treballs de fi de màster: els directors de departament han d'acordar les característiques de les presentacions dels TFM així com el format de la defensa pública. Cada departament ha de determinar les característiques que tindrà la defensa pública dels TFM del curs 2019-2020 per a cada màster, amb una addenda explícita que s'ha d'incloure al pla docent de l'assignatura. Aquesta addenda ha d'incloure el caràcter síncron o asíncron de les defenses, la forma com presentarà l'estudiant el treball i la manera com s'articularà l'acte de la defensa pública.

2.3. Difusió de les defenses públiques

Cal que les defenses públiques de treballs s'anunciïn a la pàgina web de l'estudi i a través dels canals de comunicació habituals. En l'anunci de la defensa cal especificar la modalitat síncrona o asíncrona que adoptaran les defenses, així com la forma com les persones interessades podran accedir a la documentació i a la sessió síncrona, si escau. En el cas de les sessions síncrones que es facin per videoconferència amb accés restringit s'hi ha indicar que qui vulgui assistir-hi ha d'enviar una petició a una adreça de correu electrònic (en aquest cas ha de rebre un missatge de correu electrònic amb un enllaç a la sessió). En el cas que l'accés a les defenses no estigui limitat per una sol·licitud d'accés, s'ha d'incloure l'enllaç a la sessió directament a la informació que es difongui.

2.4. Suport i eines tecnològiques per al desenvolupament de defenses a distància

Per a les defenses síncrones es recomana utilitzar les dues eines següents, que tenen suport tècnic de la Universitat:

Collaborate és l'eina integrada dins la plataforma Aula Global que permet realitzar videoconferències, on únicament tindran accés els usuaris registrats en l'aula de l'assignatura. Té els avantatges d'una eina estable, possibilitat d'enregistrar les sessions, descarregar el registre d'usuaris connectats i assignar permisos de presentador individualitzats, així com evitar que altres usuaris connectats també comparteixin pantalla o arxius al mateix temps. [Guia d'ús de Collaborate](#)

Hangouts Meet és l'eina de videoconferència integrada dins del paquet d'aplicacions de Google i permet crear sales a través citacions de calendari. Un avantatge respecte de Collaborate és que no cal tenir o estar assignat a una Aula Global, fet que permet que usuaris externs també puguin entrar a la sala. Fins al dia 1 de juliol de 2020 Hangouts Meet permet gravar la sessió, que queda desada al Drive de l'usuari que ha creat la sessió. [Guia d'ús de Hangouts Meet](#).

Més informació a la web [Docència i avaluació no presencial](#).

Annex

Esquemes possibles per als actes de defensa síncrons i asíncrons (extret del document [L'avaluació dels aprenentatges a la Universitat, en el context de docència d'emergència en línia provocada per la crisi de la Pandèmia del Covid-19, en el transcurs del segon semestre del curs acadèmic 2019-20](#) elaborat pel grup de treball CAAE-CPOA del Consell Interuniversitari de Catalunya.

Les dues propostes que s'ofereixen a continuació són esquemes genèrics que cada centre ha de poder adaptar a la seva realitat. D'acord amb les instruccions dels degans i directors, és possible també combinar elements de la defensa síncrona i asíncrona.

Defensa asíncrona del TFG/TFM

És especialment indicada per atendre la gestió de grans volums de treballs, alhora que demana uns requeriments tecnològics no massa elevats. Per això és especialment indicada per a la defensa de TFG.

En particular, l'estudiant elabora un ppt (o similar) i es grava a si mateix en vídeo explicant el ppt, per separat. El vídeo i el Power Point/Prezi no són dues presentacions independents, sinó que l'estudiant realitza el vídeo seguint l'esquema del Power Point/Prezi.

Els membres de la comissió avaluadora de cada TFG/TFM tenen accés a la memòria, el vídeo de presentació i el ppt (o similar) dels estudiants d'acord amb el procediment establert a cada centre.

El tribunal es reuneix virtualment, de manera asíncrona, mitjançant l'eina de comunicació establerta. En aquesta reunió visualitzen el vídeo de presentació i el ppt alhora. La deliberació entre els membres del tribunal es pot fer per videoconferència, per xat o per correu electrònic. També es poden acordar les preguntes que es formularan a l'estudiant de manera asíncrona amb el mateix mitjà que s'hagi acordat per a la deliberació.

Un cop realitzada la seva presentació, l'estudiant rep, en un període de temps predeterminat, les preguntes del tribunal, que poden servir per aclarir, justificar o

ampliar la memòria presentada. L'estudiant disposa d'un límit de temps (dia i hora, 48 hores per exemple) per respondre les preguntes.

La comissió avaluadora pot realitzar contra-preguntes durant tot el període de defensa. Els membres de la comissió avaluadora deliberen sobre la qualificació de la defensa i emeten la qualificació final d'acord amb els procediments establerts per cada centre. La comissió avaluadora fa en tot cas l'acta corresponent, que es conserva com a prova d'avaluació.

Defensa síncrona del TFG/TFM

És recomanable quan la titulació de grau o de màster ha de gestionar un volum no excessiu de treballs, o quan el calendari de defenses estigui fragmentat amb grups petits d'estudiants. Els requeriments tecnològics són una mica més exigents que en l'opció anterior. És una alternativa recomanable per gestionar els tribunals de defensa de TFG de certs graus i de la majoria de TFM de màsters.

En aquest cas, en el dia i l'hora assignats la comissió avaluadora coincideix amb l'estudiant per fer l'acte de defensa del TFG/TFM. Si la defensa és pública, els dies i horaris de les defenses de TFG/TFM es publiquen en una web pública. Qualsevol membre de la comunitat ha de poder conèixer els treballs que s'hi defensen, l'autor, la data i l'hora de defensa, els membres de la comissió avaluadora i assistir-hi com a públic.

Els membres de la comissió avaluadora de cada TFG/TFM tenen accés a la memòria, abans de la sessió de defensa, d'acord amb les previsions que hagi acordat cada centre.

La defensa es fa per mitjà de qualsevol aplicació de videoconferència síncrona (preferentment, Collaborate o Hangouts Meet).

El tribunal formula les preguntes en directe i l'estudiant també respon en directe. Qualsevol membre de la comunitat universitària pot accedir-hi com a públic. El debat es pot gravar en vídeo i guardar-lo com a prova d'avaluació.

Els membres de la comissió avaluadora deliberen sobre la qualificació de la defensa i emeten la qualificació final, sempre d'acord amb les indicacions concretes de cada centre. La comissió avaluadora fa en tot cas l'acta corresponent, que es conserva com a prova d'avaluació.